

Zaak C-203/20

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

11 mei 2020

Verwijzende rechter:

Okresný súd Bratislava III (Slowakije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 mei 2020

Beklaagden:

AB

CD

EF

GH

IJ

LM

NO

PR

ST

UV

WZ

BC

DE

FG

JL

OKRESNÝ SÚD BRATISLAVA III

[OMISSIS]

Bratislava, 11 mei 2020

[OMISSIS]

Betreft: Neerlegging van een verzoek om een prejudiciële beslissing (artikel 267 VWEU)

Verzoek om toepassing van de prejudiciële spoedprocedure (artikel 107 van het Reglement voor de procesvoering)

De president van de Okresný súd Bratislava III (rechter voor het district Bratislava III, Slowakije) dient [OMISSIS], in de strafprocedure voor de Okresný súd Bratislava III [OMISSIS], bij (overeenkomstige) toepassing van § 224, lid 7, van het Slowaakse wetboek van strafvordering, in de versie die van kracht was tot en met 31 december 2005 (hierna: „wetboek van strafvordering”), en grond van artikel 267 VWEU, onderhavig verzoek in om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU en om toepassing van de prejudiciële spoedprocedure krachtens artikel 107 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof.

Identificatie van de partijen:

Procedure tegen:

1/ beklagde AB, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS] [**Or. 2**] [OMISSIS]

2/ beklagde CD, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

3/ beklagde EF, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

4/ beklagde GH, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

5/ beklagde IJ, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

6/ beklagde LM, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

7/ beklagde NO, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS] [**Or. 3**]

8/ beklagde PR, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

9/ beklagde ST, [OMISSIS], Slowaakse Republiek, verblijfplaats destijds onbekend, verstekprocedure [OMISSIS]

10/ beklaagde UV, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

11/ beklaagde WZ, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

12/ beklaagde BC, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

13/ beklaagde DE, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

14/ beklaagde FG, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS] **[Or. 4]**
[OMISSIS]

15/ beklaagde JL, [OMISSIS], Slowaakse Republiek [OMISSIS]

16/ slachtoffer HI, [OMISSIS] Slowaakse Republiek

17/ Strafvordering ingeleid door:

Krajská prokuratúra (regionaal bureau van het openbaar ministerie)
Bratislava [OMISSIS]

De Okresný súd Bratislava III (hierna: „verwijzende rechter”) [OMISSIS], heeft in de zaak met betrekking tot AB e.a., wegens ontvoering naar het buitenland, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, juncto § 233, lid 1 en lid 2, onder a), van het strafwetboek zoals van kracht ten tijde van de feiten, tijdens de terechtzitting achter gesloten deuren van 21 juni 2019 als volgt geoordeeld:

I. [OMISSIS] [schorsing van de behandeling van de zaak]

II. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU **verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen** betreffende de uitlegging van het Unierecht:

1/ Verzet, gelet op artikel 50 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het beginsel ne bis in idem zich tegen de uitvaardiging van een Europees aanhoudingsbevel in de zin van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, wanneer de strafprocedure definitief is afgesloten bij een rechterlijke beslissing tot vrijspraak of tot onderbreking van de procedure, indien die beslissing is gegeven op basis van een amnestieregeling die door de wetgever is ingetrokken nadat de beslissing definitief is geworden, en in de nationale rechtsorde is bepaald dat de intrekking van een dergelijke amnestieregeling leidt tot nietigverklaring van de beslissingen van overheidsinstanties die zijn vastgesteld en **[Or. 5]** gemotiveerd op grond van amnestie- en gratieregelingen, en dat de juridische belemmeringen voor strafvervolgung die gebaseerd waren op een aldus ingetrokken amnestieregeling verdwijnen, zonder dat daartoe een rechterlijke beslissing is vereist of een specifieke gerechtelijke procedure moet worden gevolgd?

2/ Is een bepaling van een nationale wet op grond waarvan de beslissing van een nationale rechterlijke instantie tot onderbreking van de strafprocedure, die naar nationaal het karakter heeft van een definitieve beslissing die de vrijspraak tot gevolg heeft en op grond waarvan de strafprocedure definitief is onderbroken naar aanleiding van de overeenkomstig een nationale wet verleende amnestie, rechtstreeks en zonder beslissing van een nationale rechterlijke instantie nietig wordt verklaard, verenigbaar met het recht op een onpartijdig gerecht, zoals gewaarborgd door artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met het recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of gestraft, zoals gewaarborgd door artikel 50 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met artikel 82 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie?

3/ Is een bepaling van nationaal recht die het toezicht door het grondwettelijk hof op de resolutie van de Národná rada Slovenskej republiky (nationale raad van de Slowaakse Republiek; hierna: „nationale raad”) tot intrekking van een amnestieregeling of individuele gratieregelingen, die is goedgekeurd overeenkomstig artikel 86, onder i), van de Slowaakse grondwet, beperkt tot de loutere beoordeling van de grondwettigheid ervan, zonder rekening te houden met door de Europese Unie vastgestelde bindende handelingen, met name het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het Verdrag betreffende de Europese Unie, verenigbaar met het beginsel van loyale samenwerking in de zin van artikel 4, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de artikelen 267 en 82 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met het recht op een onpartijdig gerecht, zoals gewaarborgd door artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met het recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of gestraft, zoals gewaarborgd door artikel 50 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie?

III. De verwijzende rechter vraagt het Hof overeenkomstig artikel 107 van het Reglement voor de procesvoering [van het Hof] om het verzoek om een prejudiciële beslissing te behandelen volgens een spoedprocedure, aangezien de zaak betrekking heeft op een Europees aanhoudingsbevel, dat met spoed moet worden behandeld in de zin van artikel 17, lid 1, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten (hierna: „kaderbesluit 2002/584”) (arresten van 12 augustus 2008, Santesteban Goicoechea, C-296/08 PPU, EU:C:2008:457; 1 december 2008, Leymann en Pustovarov, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669; 30 november 2009, Kadzoev, C-357/09 PPU, EU:C:2009:741; beschikking van 3 april 2010, Gataev en Gataeva, C-105/10 PPU, EU:C:2010:176; arrest van 28 april 2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268).

I. Algemene motivering van het standpunt van de verwijzende rechter

1. De kamer van de verwijzende rechter heeft beslist om te verzoeken om een prejudiciële beslissing op grond van de volgende omstandigheden. Op 27 november 2000 werd bij de verwijzende rechter strafvordering ingesteld door de Krajská prokuratúra Bratislava [omissis]. Punt 1 van de vordering was gericht tegenbeklaagden AB, CD, GH, EF, IJ, PR, LM en NO wegens misbruik van een openbaar ambt in de zin van § 158, lid 1, onder a), van het Slowaakse strafwetboek in de versie die van kracht was tot en met 31 december 2005 (hierna: „strafwetboek”), in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek, wegens ontvoering naar het buitenland in de zin van § 233, lid 1 en lid 2, onder a), van het strafwetboek, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek, wegens diefstal met geweld in de zin van § 234, lid 1 en lid 2, onder a) en b), van het strafwetboek, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek en wegens afpersing in de zin van § 235, lid 1 en lid 2, onder a) en b), van het strafwetboek, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek, en tegen beklaagden ST [Or. 6] UV, WZ en BC wegens ontvoering naar het buitenland in de zin van § 233, lid 1 en lid 2, onder a), van het strafwetboek, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek, wegens diefstal met geweld in de zin van § 234, lid 1 en lid 2, onder a) en b), van het strafwetboek, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek, en wegens afpersing in de zin van § 235, lid 1 en lid 2, onder a) en b), van het strafwetboek, in groepsverband gepleegd in de zin van § 9, lid 2, van het strafwetboek. Punt 2 van de vordering was gericht tegen beklaagde DE wegens het vergemakkelijken van het plegen van de strafbare feiten in de zin van § 166, lid 1, van het strafwetboek. De beklaagden zouden de strafbare feiten in de volgende omstandigheden hebben gepleegd:

1/ beklaagden AB, CD, EF, GH, IJ, LM, NO en [OMISSIS] PR, als lid van een overheidsinstantie, de Slovenská informačná služba (Slowaakse inlichtingendienst, hierna: „SIS”), in strijd met de bevoegdheden van die dienst zoals vastgesteld in § 1, lid 2, van zákon číslo 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe (wet nr. 46/1993 inzake de Slowaakse inlichtingendienst; hierna: „wet 46/1993”), de taken zoals gedefinieerd in § 2 van wet 46/1993 en de plichten van leden van de inlichtingendienst in de zin van § 7 van wet 46/1993, beklaagden ST, UV, WZ en BC, als burgers, die niet voldeden aan de in § 11, lid 1, onder c), van wet 46/1993 vastgestelde voorwaarden, en als leden van een georganiseerde groep waarbinnen de taken waren verdeeld met het oogmerk HI te schaden door afbreuk te doen aan zijn bij de grondwet gewaarborgde rechten, door hem, nadat zij hem hadden gevolgd, met geweld hadden doen stoppen en hadden gedrogeerd, met zijn personenwagen aan de Oostenrijkse politie uit te leveren, door hem naar Oostenrijk te brengen, waar sinds 18 november 1994 een internationaal aanhoudingsbevel tegen hem gold; zij hebben deelgenomen aan het plegen van het strafbare feit doordat beklaagde [OMISSIS] AB, als directeur van de SIS binnen de verticale commandostructuur, [OMISSIS] PR, lid van de SIS op de dienst defensie, bescherming en training, op een niet nader genoemde datum in de zomer van 1995, in een gebouw van de SIS in Bratislava [OMISSIS],

mondeling het bevel heeft gegeven om een georganiseerde groep van personen uit de civiele sector samen te stellen voor de uitvoering van speciale missies voor de SIS, een groep die werd opgericht en gebruikt om HI op 31 augustus 1995 op te pakken.

Op een niet nader genoemde datum in augustus 1995 heeft [AB], in overtreding van § 10, lid 1, van wet 46/1993, bij besluit nr. 17/1994 van de directeur van de SIS inzake het schaduw en het volgen van voorwerpen (hierna: „besluit 17/1994”), CD, directeur van de 46e dienst van de SIS (schaduw en operationele technieken), de opdracht gegeven om, in strijd met § 13, lid 2, van wet 46/1993, technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 12, lid 1, onder c), te gebruiken voor het schaduw van XY en HI, door, in strijd met § 7, lid 1, van besluit nr. 4/1994 van de directeur van de dienst schaduw en operationele technieken van de SIS van 15 juli 1994 (hierna: „besluit 4/1994”), het bevel te geven tot het schaduw van XY, waarmee op 13 augustus 1995 om 10.30 uur in Bratislava [OMISSIS] is begonnen, hoewel het schaduw dossier nr. 4600/337 met codenaam [OMISSIS] pas op 14 augustus 1995 is neergelegd, en tot het schaduw van HI, waarmee op 23 augustus 1995 te [OMISSIS] werd begonnen, hoewel er geen schaduw dossier werd neergelegd en niet aan de voorwaarden van § 7, lid 1, van besluit 4/1994 was voldaan.

Op 28 augustus 1995 heeft [AB] LP, directeur interne inlichtingen van de tweede afdeling van de SIS, de opdracht gegeven om, met middelen van de SIS, vijf personenwagens van verschillende merken te laten klaarzetten op het parkeerterrein voor de winterbaan van Ružinov, op 29 augustus 1995, en op 29 augustus 1995 heeft hij laatstgenoemde gelast twee leden van de eenheid speciale operaties van de SIS met een personenwagen aan te stellen die aan het station [OMISSIS] in Bratislava [OMISSIS] de wagen van slachtoffer HI moesten overnemen en ermee naar Oostenrijk moesten rijden, hetgeen hij heeft gedaan en waarvan hij AB op de hoogte heeft gebracht. **[Or. 7]**

Van 28 augustus 1995 tot en met 31 augustus 1995 heeft hij, via beklaagde CD, van het hoofd van de eerste eenheid van de 46e dienst van de SIS, beklaagde EF, informatie gekregen over het verloop van de operationele uitvoering en van het schaduw van HI, heeft hij beslissingen genomen en heeft hij mondelinge bevelen gegeven aan de directeur van de tweede afdeling van de SIS en aan beklaagde CD met het oog op de coördinatie van de activiteiten van de verschillende teams die verantwoordelijk waren voor het schaduw, het oppakken en de overbrenging van het slachtoffer over de grens, die op 31 augustus 1995 om 10.47 uur hebben geleid tot het oppakken van HI, onder bedreiging van een vuurwapen.

Op 13 augustus 1995, in een gebouw van de SIS in Bratislava [OMISSIS], heeft beklaagde CD, in zijn hoedanigheid van directeur van de 46e dienst van de SIS, in strijd met § 10, lid 1, van wet 46/1993 en met besluit 17/1994, zijn ondergeschikte, het hoofd van de eerste eenheid, beklaagde EF, het mondelinge bevel gegeven om technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin

van § 12, lid 1, onder c), te gebruiken, in overtreding van § 13, lid 2, van wet 46/1993, voor het schaduwen van een persoon met de naam XY, waarmee om 10.30 uur is begonnen in Bratislava, in de straat Hraničná [OMISSIS], met deelname van 13 leden van de SIS en gebruik van acht personenwagens en van technische middelen, waarbij hijzelf de leiding had over het schaduwen, terwijl hij wist dat deze werkwijze onwettig was, aangezien hij niet beschikte over de toestemming van de directeur van de SIS of van een door hem gemachtigde beschikte om technische middelen voor het inwinnen van informatie te gebruiken, [en evenmin over] de voorafgaande schriftelijke toestemming van de dienstdoende rechter van de voormalige Mestský súd (rechter voor de gemeente Bratislava, Slowakije) van Bratislava.

Op 14 augustus 1995 heeft hij, nadat hij de aanpak had besproken met de directeur van de 2e afdeling van de SIS op basis van het schaduw dossier dat diezelfde dag was opgesteld [OMISSIS], de ondergeschikte leden van de SIS, beklagden EF en IJ, het bevel gegeven XY te schaduwen tot en met 26 augustus 1995.

Op 24 augustus 1995 heeft hij, in strijd met besluit 17/1994 en met § 7, lid 1, van besluit 4/1994, beklagde EF, hoofd van de eerste eenheid van de 46e dienst van de SIS, het mondelinge bevel gegeven HI te schaduwen in de stad [OMISSIS] en omgeving, van wie hij informatie heeft gekregen over de operationele uitvoering en het schaduwen van HI, die hij zelf heeft doorgegeven aan de directeur van de SIS, beklagde AB.

Op 30 en 31 augustus 1995 heeft hij de schaduwactie geleid, heeft hij de directeur van de 2e afdeling van de SIS en de directeur van de SIS, beklagde AB, persoonlijk op de hoogte gehouden van het schaduwen, waar nodig per mobiele telefoon, heeft hij instructies ontvangen van beide directeurs en heeft hij, via beklagde EF, die zich in de stad [OMISSIS] bevond, de leden van de schaduweenheid aangestuurd.

Vervolgens heeft hij, toen HI op 31 augustus 1995 om 10.30 uur met zijn personenwagen zijn woning verliet [OMISSIS], het bevel gegeven om HI te schaduwen en om, nadat HI onder bedreiging van een vuurwapen was opgepakt en van zijn vrijheid beroofd, nationale autoweg nr. II/502 af te zetten met de personenwagens van de schaduweenheid.

Vervolgens heeft beklagde EF, als hoofd van de eerste eenheid van de 46e dienst van de SIS, in het kader van de verticale commandoketen, op 13 augustus 1995 te Bratislava, in een gebouw van de SIS, van de directeur van de 46e dienst, beklagde CD, het bevel gekregen om operationele middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 11 van wet 46/1993 en technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 12 van wet 46/1993 te gebruiken voor het schaduwen van XY, en heeft hij, in overtreding van § 10, lid 1, van wet 46/1993, van besluit 17/1994 en van § 7, lid 1, van besluit 4/1994, ondergeschikte leden van de SIS [Or. 8] het bevel gegeven om XY met hun personenwagens te volgen, terwijl hij wist dat er geen besluit tot het gebruik van operationele

middelen voor het inwinnen van informatie krachtens § 11, lid 2, was afgegeven door de directeur van de SIS of door een door hem gemachtigde persoon, en dat voor het gebruik van technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 12, lid 1, onder c), geen voorafgaande toestemming was verleend door de dienstdoende rechter van de voormalige Mestský súd van Bratislava krachtens § 13, lid 2, van wet 46/1993.

Op 27 augustus 1995 heeft hij in Bratislava, [OMISSIS] in een gebouw van de SIS, in overtreding van § 10, lid 1, van wet 46/1993, van besluit 17/1994 en van § 7, lid 1, van besluit 4/1994, zijn plaatsvervanger, beklaagde IJ, en andere leden van de eenheid het bevel gegeven de gezinswoning van HI te bewaken vanuit het voertuig [OMISSIS] dat hij in de stad [OMISSIS] had laten plaatsen, en om de personenwagens van de SIS te gebruiken om de verplaatsingen van HI buiten de stad te volgen, en om hem op de hoogte te houden van de resultaten van het schaduwen, terwijl hij wist dat er geen besluit tot het gebruik van operationele middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 11, lid 2, van wet 46/1993 was afgegeven door de directeur van de SIS of door een door hem gemachtigde persoon en dat het gebruik van technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 12, lid 1, onder b) en c), van wet 46/1993 [niet was goedgekeurd] door de dienstdoende rechter van de voormalige Mestský súd van Bratislava.

Op 31 augustus 1995, in de stad [OMISSIS], heeft hij met een zender en een mobiele telefoon instructies gegeven aan ondergeschikte leden van de SIS en heeft hij de directeur van de 46e dienst van de SIS, beklaagde CD, op de hoogte gebracht van het verloop van het schaduwen, en vervolgens, toen HI om 10.47 uur onder bedreiging van een vuurwapen werd opgepakt, heeft hij persoonlijk met zijn wagen [OMISSIS] deelgenomen aan de wegblokkade op nationale autoweg II/502 om aankomende voertuigen de doorgang te belemmeren.

Op 13 augustus 1995, in een gebouw van de SIS in Bratislava, heeft beklaagde IJ, lid van de SIS en plaatsvervanger van het hoofd van de eerste eenheid van de 6e dienst van de SIS, vervolgens in het kader van de verticale commandoketen het mondelinge bevel gekregen van de directeur van de 46e dienst van de SIS en van het hoofd van de eerste eenheid om operationele middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 11 van wet 46/1993 en technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 12 van wet 46/1993 te gebruiken voor het schaduwen van XY, in strijd met § 10, lid 1, van wet 46/1993, besluit 17/1994 en § 7, lid 1, van besluit 4/1994; hij heeft ondergeschikte leden van de SIS het bevel gegeven XY te schaduwen met personenwagens, hoewel hij wist dat er voor het gebruik van operationele middelen voor het inwinnen van informatie geen besluit van de directeur van de SIS of van een door hem gemachtigde persoon was afgegeven krachtens § 11, lid 2, van wet 46/1993 en dat voor het gebruik van technische middelen voor het inwinnen van informatie in de zin van § 12, lid 1, van wet 46/1993 geen voorafgaande schriftelijke toestemming was verleend door de bevoegde dienstdoende rechter van de voormalige Mestský súd van Bratislava, waarbij hij persoonlijk de controle over het schaduwen had verzekerd en de

directeur van de 46e dienst van de SIS, beklaagde CD, op de hoogte had gehouden van het verloop van het schaduwen.

Nadat hij op 27 augustus 1995 via het hoofd van de eerste eenheid het bevel van de directeur van de 46e dienst had gekregen om HI te schaduwen in de stad [OMISSIS], werd vervolgens op 28 augustus 1995 in de straat Nová Pezinská een Mercedes Benz [OMISSIS] neergezet van waaruit de leden van de SIS het huis van HI in de gaten hebben gehouden, via radio zijn vertrek hebben gemeld en zijn verplaatsingen per auto hebben gevolgd, waarbij zij het hoofd van de eerste eenheid, beklaagde EF, via mobiele telefoon op de hoogte hielden van het verloop van het schaduwen.

Op 31 augustus 1995 heeft [IJ] de taken van het ontvoeringsplan uitgevoerd, waarbij hij HI, na diens vertrek uit zijn woning om 10.30 uur met een personenwagen [OMISSIS] richting Bratislava, aan boord van een personenwagen van het merk Toyota [OMISSIS] heeft gevolgd [Or. 9] en vervolgens, na HI onder bedreiging van een vuurwapen te hebben opgepakt op nationale weg II/502, samen met andere voertuigen van de schaduw eenheid de toegangsweg heeft geblokkeerd.

Beklaagde PR heeft, als lid van de SIS, op bevel van de directeur van de SIS, beklaagde AB, in de loop van niet nader bepaalde dagen in augustus 1995 een groep samengesteld waarvan beklaagde ST, beklaagde UV, beklaagde WZ en beklaagde BC deel uitmaakten, en heeft vervolgens de taak op zich genomen de coördinatie te verzekeren tussen de organisatoren van de ontvoering en de leden van voornoemde groep, met wie hij op 29 augustus 1995, op het parkeerterrein [OMISSIS] in Bratislava, personenwagens van de SIS heeft opgehaald, waarmee hij de dagen nadien de verplaatsingen van HI in de steden [OMISSIS] heeft gevolgd met als doel laatstgenoemde op te pakken en over te dragen aan andere leden van de SIS, die hem naar Oostenrijk zouden brengen.

Op 31 augustus 1995, om 10.30 uur, hebben zij, nadat zij dankzij informatie van een lid van de SIS in de als volgwagen gebruikte Mercedes Benz [OMISSIS] hadden vernomen dat HI zijn woning had verlaten en richting Bratislava was vertrokken, de kolonne van personenwagens van de SIS die het voertuig van HI volgden ingehaald. Om 10.47 uur, op nationale weg II/502 [OMISSIS], hebben zij de personenwagen van HI met een Seat Toledo [OMISSIS] langs voren en een Seat Ibiza [OMISSIS] langs opzij klemgereden.

Zij hebben HI onder schot gehouden en hem gevraagd uit de auto te stappen, en toen hij niet reageerde, hebben zij hem met geweld uit de auto gehaald en hem, hoewel hij zich verzette, achterin de Seat Toledo gezet. Zij hebben hem een blauwe zak over het hoofd getrokken en hem geboeid, en hebben zijn personenwagen van het merk Mercedes Benz [OMISSIS] meegenomen. Vervolgens heeft HI onderweg naar Vajnory geprobeerd om uit het voertuig te springen, waarna zij hem met de vuist in het gezicht hebben geslagen, hem elektroshocks op de geslachtsdelen hebben toegediend met een stroomstootwapen

en hem hebben gedwongen twee flessen whisky leeg te drinken, om hem zo in een staat van dronkenschap te brengen.

Beklaagde PR heeft de directeur van de tweede cel van de SIS telefonisch op de hoogte gebracht van het verloop van de actie, en laatstgenoemde heeft beklagde [OMISSIS] AB hiervan in kennis gesteld. Zo hebben ze HI naar Bratislava gebracht via de weg [OMISSIS], waar ze hem aan andere leden van de SIS hebben overgeleverd.

Beklaagde GH heeft, als lid van de SIS dat was aangesteld als hoofd van het inspectiebureau van de 2e afdeling van de SIS, in het kader van de verticale commandoketen, de instructies van de directeur van de SIS, beklagde AB, en van de directeur van de 2e afdeling van de SIS uitgevoerd bij het schaduwen van XY, terwijl hij wist dat voor het gebruik van operationele middelen voor het inwinnen van informatie geen besluit door de directeur van de SIS of door een door hem gemachtigde was afgegeven krachtens § 11, lid 2, van wet 46/1993; voorts had hij deze persoon één keer begeleid van Bratislava naar Levoča en terug en had hij verborgen dat deze persoon zonder documenten de grens tussen Oostenrijk en Hongarije had overschreden; op 30 en 31 augustus 1995 had hij ook verzekerd dat beklagden LM en NO, die slachtoffer HI naar Oostenrijk brachten met een personenwagen van het merk Mercedes Benz [OMISSIS], zonder problemen de grens konden overschrijden aan de grensposten Bratislava-Berg en Jarovce-Kittsee.

Beklaagde LM en beklagde NO hebben, als leden van de dienst speciale operaties van de 2e afdeling van de SIS, in het kader van de verticale commandoketen, de instructies van de directeur van de 2e afdeling van de SIS uitgevoerd en op 30 augustus 1995 te Bratislava-Petržalka [OMISSIS] de personenwagen van HI opgewacht die zij naar Oostenrijk moesten brengen. Aangezien het plan die dag niet kon worden uitgevoerd, hebben zij op 31 augustus om 14.00 uur op dezelfde plek de personenwagen van het merk Mercedes Benz [Or. 10] [OMISSIS] overgenomen van beklagde PR en beklagde WZ, met HI bewusteloos op de achterbank, en hebben zij hem door de diplomatieke zone van de grensovergang Petržalka-Berg gevoerd.

Aangezien de medewerker bevoegd voor de Oostenrijkse paspoortcontrole niet aanwezig was op het parkeerterrein in Berg, hebben zij telefonisch contact opgenomen met de directeur van de 2e afdeling, die op bevel van beklagde AB de opdracht heeft gegeven om het slachtoffer naar Hainburg te brengen.

Op instructie van beklagde AB is een lid van de SIS naar Oostenrijk gestuurd, waarbij hij het politiebureau van Hainburg heeft gewezen op de aanwezigheid van een voertuig met een gezochte persoon. Om 16.30 uur heeft beklagde AB ZZ per mobiele telefoon gemeld dat het slachtoffer met een auto aanwezig was in Hainburg, en om 17.00 uur is HI op basis van een telefoonoproep aangehouden door de Oostenrijkse politie, terwijl hij lichte verwondingen had opgelopen door het fysieke geweld van de beklagden en zijn binnenkomst in Oostenrijk, gevolgd

door zijn aanhouding, in strijd waren met artikel 23, lid 4, van de Slowaakse grondwet, dat voorschrijft dat een burger niet mag worden gedwongen zijn vaderland te verlaten en niet kan worden uitgezet of uitgeleverd aan een andere lidstaat.

Slachtoffer HI heeft schade geleden in verband met zijn verblijf in Oostenrijk die overeenstemt met de kosten van zijn vertegenwoordiging in rechte, voor een totaalbedrag van 478 241,13 ATS.

2/ Op 6 september 1995 heeft beklaagde DE, als lid van de SIS, op instructie van zijn directe overste, het hoofd van de eerste eenheid van de 46e dienst van de SIS, EF, samen met het lid van de politie-eenheid van de gemeente [OMISSIS], dat hij om bevestiging in de vorm van een officieel registratienummer had gevraagd, vastgesteld dat de witte bestelwagen van het merk Mercedes Benz [OMISSIS] zich van 28 tot en met 31 augustus 1995 in zijn district bevond. Nadat de politieagent dit verzoek had geweigerd, hebben zij op 13 september 1995, rond 13.00 uur, in een glazenmakersbedrijf in Bratislava [OMISSIS] voor 2 766 Slowaakse Kroon (SKK) transparante ruiten laten snijden, waarmee zij de ondoorzichtige folie van de Mercedes Benz 208 D hebben vervangen opdat de getuigen in de strafprocedure inzake de ontvoering van HI naar het buitenland het voertuig niet zouden herkennen als het voertuig dat op de hoek van de straten [OMISSIS] voor het huis [OMISSIS] was geparkeerd en van waaruit de leden van de SIS het huis van HI bewaakten van 28 tot en met 31 augustus 1995, hoewel [DE] wist dat de Mercedes van HI op 31 augustus 1995 op weg naar Bratislava op nationale autoweg II/502 was klemgereden, dat zij hem hadden overmeesterd en naar Oostenrijk hadden overgebracht, waar hij in Hainburg door de Oostenrijkse politie werd aangehouden in zijn auto; hij handelde op die wijze om te verbergen dat de leden van de SIS een strafbaar feit hadden begaan en om strafvervolgning te vermijden voor diegenen die betrokken waren bij de ontvoering.

2. Bij beschikking van 14 juni 2017 heeft de Okresný súd Bratislava III, overeenkomstig § 23, lid 3, van het wetboek van strafvordering zoals van kracht tot en met 31 december 2005, voornoemde strafzaak bij de strafzaak [OMISSIS] tegen beklaagden AB, CD, FG, EF, IJ en JL gevoegd, die werden beschuldigd van misbruik van een openbaar ambt in de vorm van bijstand in de zin van § 10, lid 1, onder c), en § 158, lid 1, onder b), en lid 2, onder c), van het strafwetboek zoals van kracht tot en met 31 december 2005. Dit strafbaar feit zouden de beklaagden in de volgende omstandigheden hebben gepleegd: AB, CD, FG, EF, IJ en JL hebben, als lid van een overheidsinstantie – de Slovenská informačná služba – en in strijd met haar bevoegdheden zoals gedefinieerd in § 1, lid 2, van wet 46/1993, de taken zoals gedefinieerd in § 2 van wet 46/1993 en de plichten van de leden van de SIS in de zin van § 7 van wet 46/1993, met het oogmerk de opzettelijke verdwijning te verhullen van de Mercedes die in de loop van juli 1995 werd gebruikt om restauranthouder UP te schaduwten in de stad [OMISSIS] en in de loop van augustus 1995 werd gebruikt voor het schaduwten van HI [Or. 11] in de stad [OMISSIS], deelgenomen aan een strafbaar feit, te weten dat JF, werkzaam bij de eerste eenheid van de 46e dienst van de SI, een valse verklaring heeft

afgelegd terwijl hij wist dat de personenwagen van het merk Mercedes Benz 208D [OMISSIS] van de SIS niet was gestolen in de nacht van 18 december 1995 op 19 december 1995 tijdens een dienstverplaatsing die hij niet heeft gemaakt met IJ, een verklaring die als basis heeft gediend voor de onrechtmatige handelingen van de onderzoekscommissie en de hiërarchische meerderen van de SIS; dat CD als directeur van cel 94 van de SIS, in zijn verklaring van 28 december 1995 valse informatie heeft verstrekt over de actie in Oost-Slowakije, over zijn aandeel op de plaats waar het voertuig werd gestolen en over de ontdekking van de kentekenplaat van de Mercedes Benz 208D en op 26 januari 1996, bij verordening nr. 6, de onderzoekscommissie van cel 94 heeft opgericht om de schade aan het gestolen dienstvoertuig te onderzoeken; dat FG, aangesteld als hoofd vervoermiddelen van cel 94, als voorzitter van de commissie geen grondig onderzoek naar de gebeurtenissen heeft gewaarborgd en samen met de leden van de commissie, [te weten] EF, aangesteld als hoofd van de eerste eenheid van de 46e dienst van de SIS, en IJ, hoofd van het eerste team van de eerste eenheid van de 46e dienst van de SIS, de omstandigheden van de diefstal van het voertuig niet heeft onderzocht en dat zij samen, hoewel zij wisten dat het voertuig niet gestolen was, de juistheid van de gegevens hebben bevestigd, de waarde van het voertuig in kwestie hebben verlaagd, en op 7 februari 1996 aan de directeur van de SIS hebben voorgesteld om de zaak te sluiten tot de ontdekking van het voertuig en, na tien jaar, de schade voor rekening van de staat te boeken, waarmee CD, als directeur van cel 94 van de SIS, AB, als directeur van de SIS en de wettelijke vertegenwoordiger hebben ingestemd, in overtreding van § 3, lid 2, van de zákon č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení noviel (wet nr. 278/1993 inzake het beheer van staats eigendommen, zoals gewijzigd), terwijl hij wist dat de ondergeschikte leden van de SIS de diefstal van het voertuig niet bij de bevoegde politie instanties hadden aangegeven, dat hij niet heeft gehandeld overeenkomstig § 8, lid 1, van het wetboek van strafvordering, dat hij niet de nodige maatregelen heeft genomen om vast te stellen of er daadwerkelijk een strafbaar feit was gepleegd, dat hij de valse vaststellingen van de commissie heeft onderschreven en het voorstel van die commissie en de aanbeveling van CD heeft goedgekeurd, en dat hij bij besluit van 12 maart 1996, vastgesteld overeenkomstig § 127, lid 1, van de zákon č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov PZ (wet nr. 410/1991 betreffende de loopbaan van politiefunctarissen), heeft beslist om de zaak te sluiten en de schade af te schrijven over een periode van 10 jaar en dat hij, na het verstrijken van die periode, de toestemming heeft gegeven om deze schade ten laste van de staat te brengen, terwijl de wet betreffende de politie dat niet toeliet, waardoor de SIS schade werd toegebracht ten belope van 1 454 434 SKK.

3. Bij beschikking van 29 juni 2001 [OMISSIS] heeft de Okresný súd Bratislava III de vervolging van alle beklaagden geschorst omdat hun amnestie was verleend bij een regeling die door de president van de regering van de Slowaakse Republiek was afgekondigd op 3 maart 1998. Voornoemde beschikking is op 5 juni 2002 bevestigd bij beslissing van de Krajský súd Bratislava en heeft kracht van gewijsde gekregen.

4. De verwijzende rechter heeft de procedure opnieuw geopend naar aanleiding van het arrest van de Ústavný súd Slovenskej republiky (grondwettelijk hof, Slowakije; hierna: „grondwettelijk hof”) van 31 mei 2017 [OMISSIS], waarin het grondwettelijk hof heeft verklaard dat resolutie nr. 570 van de nationale raad van 5 april 2017 tot intrekking van artikel V en artikel VI van het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 3 maart 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 55/1998, het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 7 juli 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 214/1998, en het besluit van de president van de Slowaakse Republiek tot verlening van gratie aan een beklaagde van 12 december 1997 [OMISSIS] strookt met de grondwet van de Slowaakse Republiek.
5. Nadat de procedure opnieuw was geopend, heeft de verdediging bij de verwijzende rechter een verzoek tot schorsing van de procedure ingediend, alsook een verzoek om indiening van een verzoek om een prejudiciële beslissing bij het Hof met betrekking tot de uitlegging van artikel 47, artikel 48, lid 2, en artikel 50 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”) en van kaderbesluit 2002/584, gelezen in samenhang met de relevante artikelen van richtlijn 2012/13 [Or. 12] (betreffende het recht op informatie in strafprocedures) en van richtlijn 2016/343 (betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn).
6. Dat verzoek is gebaseerd op juridische onnauwkeurigheden in de vastgestelde nationale wetgeving, en meer concreet op bepalingen van het zesde deel van de Zákon o Ústavnóm súde (wet betreffende het grondwettelijk hof) (met name §§ 48a en 48b), bepalingen van Ústavný zákon č. 71/2017 (constitutionele wet nr. 71/2017) en van Uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky z 5. apríla 2017 číslo 570 o zrušení článku V a článku VI rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky z 3. marca 1998 o amnestii uverejneného pod číslom 55/1998 Z. z., rozhodnutia predsedu vlády Slovenskej republiky zo 7. júla 1998 o amnestii uverejneného pod číslom 214/1998 Z. z. a rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky v konaní o milosť pre obvineného zo dňa 12. decembra 1997 č. k. 3573/96-72-2417 (resolutie nr. 570 van de nationale raad van de Slowaakse Republiek van 5 april 2017 tot intrekking van artikel V en artikel VI van het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 3 maart 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 55/1998, het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 7 juli 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 214/1998, en het besluit van de president van de Slowaakse Republiek tot verlening van gratie aan een beklaagde van 12 december 1997, met referentienummer 3573/96-72-2417; hierna: „resolutie”). Die resolutie strekte tot intrekking van de amnestieregelingen op basis waarvan onder meer de beschikking tot onderbreking van de procedure tegen AB e.a. was vastgesteld, te weten de beschikking van de Okresný súd Bratislava III [OMISSIS] van 29 juni 2001, alsook de beschikking van de Krajský súd de Bratislava [OMISSIS]. In het hoofdgeding was aanvankelijk ook een

strafvordering ingeleid tegen ST [OMISSIS], waarvoor een nationaal aanhoudingsbevel, een Europees aanhoudingsbevel en een internationaal aanhoudingsbevel moesten worden uitgevaardigd.

7. Na onderzoek van het dossier is de verwijzende rechter, als nationale rechterlijke instantie, van oordeel dat een beslissing van het Hof noodzakelijk is voor het wijzen van zijn vonnis (artikel 267, tweede alinea, VWEU).

II. Toepasselijke bepalingen

A. Unierecht

8. Artikel 82 VWEU luidt:

„De justitiële samenwerking in strafzaken in de Unie berust op het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken en beslissingen en omvat de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten op de in lid 2 en in artikel 83 genoemde gebieden.

Het Europees Parlement en de Raad stellen, volgens de gewone wetgevingsprocedure, maatregelen vast die ertoe strekken:

- a) regels en procedures vast te leggen waarmee alle soorten vonnissen en rechterlijke beslissingen overal in de Unie erkend worden;
  - b) jurisdictiegeschillen tussen de lidstaten te voorkomen en op te lossen;
  - c) de opleiding van magistraten en justitieel personeel te ondersteunen;
  - d) in het kader van strafvervolging en tenuitvoerlegging van beslissingen de samenwerking tussen de justitiële of gelijkwaardige autoriteiten van de lidstaten te bevorderen.”
9. [Artikel 82, lid 2, VWEU bepaalt het volgende:] „Voor zover nodig ter bevordering van de wederzijdse erkenning van vonnissen en rechterlijke beslissingen en van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken met een grensoverschrijdende dimensie, kunnen het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure bij richtlijnen minimumvoorschriften vaststellen.” [Or. 13]
  10. [Lid 2 bepaalt verder het volgende:] „In die minimumvoorschriften wordt rekening gehouden met de verschillen tussen de rechtstradities en rechtsstelsels van de lidstaten.

Deze minimumvoorschriften hebben betrekking op:

- a) de wederzijdse toelaatbaarheid van bewijs tussen de lidstaten;

b) de rechten van personen in de strafvordering;

c) de rechten van slachtoffers van misdrijven;

d) andere specifieke elementen van de strafvordering, die door de Raad vooraf bij besluit worden bepaald. Voor de aanneming van dit besluit, besluit de Raad met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement.

De vaststelling van de in dit lid bedoelde minimumvoorschriften belet de lidstaten niet een hoger niveau van bescherming voor personen te handhaven of in te voeren.”

11. [Artikel 82, lid 3, VWEU luidt als volgt:] „Wanneer een lid van de Raad van oordeel is dat een in lid 2 bedoelde ontwerprichtlijn afbreuk zou doen aan fundamentele aspecten van zijn strafrechtstelsel, kan hij verzoeken dat het ontwerp aan de Europese Raad wordt voorgelegd. In dat geval wordt de gewone wetgevingsprocedure geschorst. Na bespreking, en in geval van consensus, verwijst de Europese Raad, binnen vier maanden na die schorsing het ontwerp terug naar de Raad, waardoor de schorsing van de gewone wetgevingsprocedure wordt beëindigd.

Binnen dezelfde termijn, in geval van verschil van mening en indien ten minste negen lidstaten een nauwere samenwerking wensen aan te gaan op grond van de betrokken ontwerp-richtlijn, stellen zij het Europees Parlement, de Raad en de Commissie daarvan in kennis. In dat geval wordt de in de artikelen 20, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en 329, lid 1, van dit Verdrag bedoelde machtiging tot nauwere samenwerking geacht te zijn verleend en zijn de bepalingen betreffende nauwere samenwerking van toepassing.”

12. Artikel 47 van het Handvest bepaalt:

„Eenieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, heeft recht op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

Eenieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld. Eenieder heeft de mogelijkheid zich te laten adviseren, verdedigen en vertegenwoordigen.

Rechtsbijstand wordt verleend aan degenen die niet over toereikende financiële middelen beschikken, voor zover die bijstand noodzakelijk is om de daadwerkelijke toegang tot de rechter te waarborgen.”

13. Artikel 48, lid 2, van het Handvest schrijft voor:

„Aan eenieder tegen wie een vervolging is ingesteld, wordt de eerbiediging van de rechten van de verdediging gegarandeerd.”

14. Artikel 50 van het Handvest bepaalt:

„Niemand wordt opnieuw berecht of gestraft in een strafrechtelijke procedure voor een strafbaar feit waarvoor hij in de Unie reeds onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld overeenkomstig de wet.”

15. In artikel 1, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 is bepaald:

„Het Europees aanhoudingsbevel is een rechterlijke beslissing die door een lidstaat wordt uitgevaardigd met het oog op de aanhouding en de overlevering door een andere lidstaat van een persoon die gezocht wordt met het oog op strafvervolgning of uitvoering van een tot vrijheidsbeneming strekkende straf of maatregel.”

16. Artikel 1, lid 2, van kaderbesluit 2002/584 luidt als volgt: **[Or. 14]**

De lidstaten verbinden zich ertoe om, op grond van het beginsel van wederzijdse erkenning en overeenkomstig de bepalingen van dit kaderbesluit, elk Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen.”

17. Artikel 1, lid 3, van kaderbesluit 2002/584 bepaalt:

„Dit kaderbesluit kan niet tot gevolg hebben dat de verplichting tot eerbiediging van de grondrechten en de fundamentele rechtsbeginselen, zoals die zijn neergelegd in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, wordt aangetast.”

18. Artikel 3 van het kaderbesluit, met het opschrift „Gronden tot verplichte weigering van de tenuitvoerlegging”, luidt als volgt:

„De rechterlijke autoriteit van de uitvoerende lidstaat, hierna ‚de uitvoerende rechterlijke autoriteit’ genoemd, weigert de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel in de volgende gevallen:

1. het strafbaar feit dat aan het Europees aanhoudingsbevel ten grondslag ligt, valt in de uitvoerende staat onder een amnestie en deze staat was krachtens zijn strafwetgeving bevoegd om dat strafbaar feit te vervolgen;
2. uit de gegevens waarover de uitvoerende rechterlijke autoriteit beschikt, blijkt dat de gezochte persoon onherroepelijk door een lidstaat is berecht voor dezelfde feiten, op voorwaarde dat, in geval van veroordeling, de sanctie is ondergaan of op dat tijdstip wordt ondergaan dan wel niet meer kan worden uitgevoerd volgens het recht van de veroordelende lidstaat;
3. de persoon tegen wie het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, kan krachtens het recht van de uitvoerende lidstaat op grond van zijn leeftijd niet strafrechtelijk verantwoordelijk worden gesteld voor de feiten die aan dit bevel ten grondslag liggen.”

19. Artikel 7 van richtlijn 2012/13 luidt:

„1. Wanneer een persoon in enige fase van de strafprocedure is aangehouden en gedetineerd, zien de lidstaten erop toe dat de stukken betreffende de zaak die in het bezit zijn van de bevoegde autoriteiten en die essentieel zijn om de rechtmatigheid van de aanhouding of de detentie overeenkomstig het nationale recht daadwerkelijk aan te vechten, ter beschikking worden gesteld van de aangehouden personen of hun advocaten.

2. De lidstaten zien erop toe dat verdachten of beklaagden of hun advocaten toegang wordt verleend tot ten minste alle bewijsstukken waarover de bevoegde autoriteiten beschikken en die belastend of ontlastend voor de betrokkenen zijn, teneinde een eerlijk verloop van de procedure te waarborgen en de voorbereiding van de verdediging mogelijk te maken.

3. Onverminderd lid 1 wordt met het oog op de daadwerkelijke uitoefening van de rechten van de verdediging tijdig toegang tot de in lid 2 bedoelde stukken verleend, uiterlijk op het moment dat het gerecht wordt verzocht een beslissing te nemen over de gegrondheid van de beschuldiging. Indien de bevoegde autoriteiten in het bezit komen van aanvullende bewijsstukken, verlenen zij daartoe tijdig toegang, zodat deze kunnen worden bestudeerd.

4. In afwijking van de leden 2 en 3 kan, op voorwaarde dat het recht op een eerlijk proces hierdoor niet wordt geschonden, de toegang tot bepaalde stukken worden geweigerd indien door die toegang het leven of de grondrechten van een andere persoon ernstig in het gedrang zouden kunnen komen of indien die weigering strikt noodzakelijk is ter bescherming van een zwaarwegend algemeen belang, zoals wanneer door de toegang een lopend onderzoek zou kunnen worden geschaad of de nationale veiligheid van de lidstaat waar de strafprocedure wordt gevoerd ernstig zou kunnen worden bedreigd. De lidstaten zien erop toe dat, overeenkomstig de procedures in hun nationale recht, het besluit om overeenkomstig dit lid de toegang tot bepaalde stukken te weigeren, wordt genomen door een gerechtelijke autoriteit of ten minste onderworpen is aan toetsing door een gerechtelijke autoriteit.

5. De in dit artikel bedoelde toegang wordt **[Or. 15]** kosteloos verleend.”

20. Artikel 8, lid 2, van richtlijn 2012/13 bepaalt:

„De lidstaten zien erop toe dat verdachten of beklaagden of hun advocaten het recht hebben om, overeenkomstig de procedures waarin het nationale recht voorziet, het eventuele verzuim of de eventuele weigering van de bevoegde autoriteiten om informatie te verstrekken overeenkomstig deze richtlijn, aan te vechten.”

21. Artikel 8, lid 1, van richtlijn 2016/343 bepaalt:

„De lidstaten zorgen ervoor dat verdachten en beklaagden het recht hebben om aanwezig te zijn bij hun terechtzitting.”

22. Artikel 9 van richtlijn 2016/343 bepaalt:

„De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer verdachten of beklaagden niet aanwezig waren bij hun terechtzitting en niet is voldaan aan de in artikel 8, lid 2, gestelde voorwaarden, zij recht hebben op een nieuw proces, of een andere voorziening in rechte, waarbij de zaak opnieuw ten gronde wordt behandeld, met inbegrip van de beoordeling van nieuw bewijsmateriaal, en dat kan leiden tot herziening van de oorspronkelijke beslissing. In dit verband waarborgen de lidstaten dat die verdachten of beklaagden het recht hebben aanwezig te zijn, overeenkomstig nationaalrechtelijke procedures effectief deel te nemen, en hun recht op verdediging uit te oefenen.”

23. Artikel 10, lid 1, van richtlijn 2016/343 bepaalt:

„De lidstaten zorgen ervoor dat verdachten en beklaagden over een doeltreffende voorziening in rechte beschikken wanneer hun rechten uit hoofde van deze richtlijn zijn geschonden.”

24. Artikel 14, lid 1, van richtlijn 2016/343 bepaalt:

„De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 1 april 2018 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.”

Slowaaks recht

25. Volgens artikel 86, onder i), (van kracht sinds 4 april 2017) van de grondwet van de Slowaakse Republiek (hierna: „grondwet”) is de nationale raad met name bevoegd om:

„zich uit te spreken over de nietigverklaring van een beslissing van de president die is vastgesteld krachtens artikel 102, lid 1, onder j), indien die beslissing indruist tegen de beginselen van een democratische rechtsstaat; de vastgestelde resolutie heeft een algemene strekking en wordt op dezelfde manier bekendgemaakt als een wet.”

26. Artikel 129a van de grondwet (van kracht sinds 4 april 2017) kent het grondwettelijk hof de volgende bevoegdheid toe:

„Het grondwettelijk hof spreekt zich uit over de grondwettigheid van een krachtens artikel 86, onder i), vastgestelde resolutie van de nationale raad tot intrekking van verleende amnestie of individuele gratie. Het grondwettelijk hof leidt ambtshalve een procedure uit hoofde van de eerste zin in; artikel 125 is van overeenkomstige toepassing.” **[Or. 16]**

27. In artikel 154f van de grondwet (van kracht sinds 4 april 2017) is eveneens voorzien in de volgende effecten met terugwerkende kracht:

„1) De bepalingen van artikel 86, onder i), artikel 88a en artikel 129a zijn eveneens van toepassing op artikel V en artikel VI van het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 3 maart 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 55/1998, het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 7 juli 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 214/1998, en het besluit van de president van de Slowaakse Republiek tot verlening van gratie aan een beklaagde van 12 december 1997, nummer [OMISSIS].

- 2) De intrekking van de amnestie- en gratieregelingen uit hoofde van lid 1
- a) leidt tot nietigverklaring van beslissingen van overheidsinstanties voor zover die zijn vastgesteld en gemotiveerd op grond van de in lid 1 genoemde amnestie- en gratieregelingen, en
  - b) neemt de juridische belemmeringen voor strafvervolgning die gebaseerd waren op de in lid 1 genoemde amnestie- en gratieregelingen weg; de duur van deze juridische belemmeringen wordt niet meegenomen in de berekening van de verjaringstermijnen van de feiten waarop de in lid 1 genoemde amnestie- en gratieregelingen betrekking hadden.”

28. In §§ 48a en 48b van het zesde deel van de Zákon o ústavnom súde (van kracht sinds 4 april 2017) is de procedure met betrekking tot de grondwettigheid van een resolutie van de nationale raad van de Slowaakse Republiek tot intrekking van amnestieregelingen of individuele gratieregelingen als volgt geregeld:

„§ 48a

De bepalingen van §§ 19 tot en met 41b zijn van overeenkomstige toepassing op de procedure tot toetsing van een resolutie van de nationale raad van de Slowaakse Republiek, tenzij anders bepaald in § 48b.

§ 48b

1) Het grondwettelijk hof leidt de procedure ten gronde uit hoofde van artikel 129a van de grondwet ambtshalve in. De procedure gaat in op de dag van bekendmaking in het Zbierka zákonov (Slowaakse staatsblad) van de resolutie die uit hoofde van artikel 86, onder i), van de grondwet door de nationale raad van de Slowaakse Republiek werd vastgesteld.

2) Alleen de nationale raad van de Slowaakse Republiek is partij bij de procedure.

3) De andere partij bij de procedure is de regering van de Slowaakse Republiek, vertegenwoordigd door de minister van Justitie van de Slowaakse

Republiek, indien de procedure betrekking heeft op een resolutie tot intrekking van een amnestieregeling, of door de president van de Slowaakse Republiek, indien de procedure betrekking heeft op een resolutie tot intrekking van een individuele gratieregeling.

4) Alvorens een beslissing ten gronde te geven overeenkomstig dit deel, verzoekt de president van het grondwettelijk hof om

a) het advies van de nationale raad van de Slowaakse Republiek, vergezeld van de notulen van de debatten die zijn gehouden tijdens de bijeenkomst van de raad over de resolutie die overeenkomstig artikel 86, onder i), van de grondwet door de nationale raad van de Slowaakse Republiek werd aangenomen,

b) het advies van de president van de Slowaakse Republiek, en

c) het advies van de regering van de Slowaakse Republiek; het advies in naam van de regering [Or. 17] van de Slowaakse Republiek wordt overgelegd door de minister van Justitie van de Slowaakse Republiek.

5) De kamer spreekt zich in voltallige zitting bij arrest uit over de grond van de zaak. Het arrest wordt meegedeeld aan de nationale raad van de Slowaakse Republiek en aan de regering van de Slowaakse Republiek, in het geval van amnestie, en aan de president, in het geval van individuele gratie. De president van het grondwettelijk hof kan beslissen om het arrest ook mee te delen aan andere personen.

6) Het grondwettelijk hof spreekt zich binnen een termijn van 60 dagen na het begin van de procedure uit over de grondwettigheid van een resolutie van de nationale raad van de Slowaakse Republiek tot intrekking van een amnestieregeling of een individuele gratieregeling of over een deel van die resolutie; indien het grondwettelijk hof zich niet binnen die termijn uitsprekt, wordt de procedure onderbroken.

7) De beschikking tot onderbreking van de procedure of tot afwijzing van het verzoek heeft kracht van gewijsde, waardoor een nieuw onderzoek door het grondwettelijk hof van de resolutie van de nationale raad van de Slowaakse Republiek tot intrekking van amnestie of individuele gratie uitgesloten is.”

29. In § 1, lid 1, van zákon č. 15[4]/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskôrších predpisov (wet nr. 154/2010 inzake het Europees aanhoudingsbevel, zoals gewijzigd; hierna: „wet 154/2010”) is bepaald:

„In deze wet zijn de handelswijze van de Slowaakse autoriteiten bij overlevering van personen tussen lidstaten van de Europese Unie op grond van een Europees aanhoudingsbevel en de bijbehorende procedure geregeld.”

30. In § 5, leden 1 en 3, van wet nr. 15[4]/2010 is bepaald:

„1) Indien wordt aangenomen dat de beklaagde in een andere lidstaat kan verblijven of verblijft en moet worden gezocht, vaardigt de president van de kamer of de bevoegde rechter een Europees aanhoudingsbevel tegen deze persoon uit. In het kader van een onderzoek wordt het Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd door de onderzoeksrechter, op verzoek van de openbaar aanklager.

2) Het Europees aanhoudingsbevel in de zin van lid 1 kan worden uitgevaardigd indien tegen de beklaagde voor dezelfde feiten een aanhoudingsbevel, een internationaal aanhoudingsbevel of een definitief en uitvoerbaar vonnis tot oplegging van een vrijheidsstraf is uitgevaardigd.

3) De rechter vaardigt geen Europees aanhoudingsbevel uit indien vóór de uitvaardiging vaststaat dat de overlevering uit het buitenland de gezochte persoon onevenredige schade zou berokkenen in verhouding tot het belang van de strafprocedure of de gevolgen van het strafbare feit.”

31. In § 23, lid 1, onder a) en b), van wet 15[4]/2010 is bepaald:

„1) De tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel wordt geweigerd indien

- a) voor het strafbaar feit waarvoor het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd door de Slowaakse Republiek amnestie is verleend en de bevoegdheid van de Slowaakse instanties om dit strafbare feit te vervolgen in de Slowaakse rechtsorde is geregeld,
- b) de uitvoerende rechterlijke autoriteit over informatie beschikt waaruit blijkt dat de procedure die in een lidstaat tegen de gezochte persoon is gevoerd wegens hetzelfde feit definitief is afgesloten met een veroordeling die reeds is uitgevoerd, wordt uitgevoerd of niet meer kan worden uitgevoerd krachtens de wettelijke bepalingen van de lidstaat waarin de veroordeling is uitgesproken [...]” **[Or. 18]**

32. § 188, lid 1, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005, bepaalt dat de rechter, na een eerste onderzoek van de tenlastelegging,

- a) de zaak overdraagt aan de bevoegde rechter indien hij zelf niet bevoegd is om kennis te nemen van de zaak,
- b) de zaak overdraagt aan een ander orgaan in de in § 171, lid 1, bedoelde omstandigheden,
- c) de vervolging onderbreekt in de in § 172, lid 1, bedoelde omstandigheden,
- d) de procedure schorst in de in § 173, lid 1, onder a) tot en met e), bedoelde omstandigheden of op grond van § 224, lid 6 of 7,

e) de zaak terugverwijst naar de openbaar aanklager voor aanvullend onderzoek indien dat noodzakelijk is om ernstige procedurefouten in het onderzoek te verhelpen of om fundamentele feitelijke omstandigheden te verduidelijken zonder welke geen uitspraak kan worden gedaan in het hoofdgeding en indien aanvullende onderzoeksmaatregelen in de gerechtelijke procedure op aanzienlijke moeilijkheden zouden stuiten of de snelheid van de procedure kennelijk zouden schaden,

f) de vervolging krachtens § 307 voorwaardelijk onderbreekt of zich uitspreekt over de goedkeuring van bemiddeling krachtens § 309, of

g) de zaak naar een alleensprekende rechter verwijst indien die rechter bevoegd is uit hoofde van § 314a, lid 1; de alleensprekende rechter is gebonden door deze beslissing.

33. Volgens § 188, lid 2, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005, kan de rechter, na een eerste onderzoek van de tenlastelegging, de procedure eveneens onderbreken in de omstandigheden zoals bedoeld in § 172, lid 2 of 3.
34. Volgens § 188, lid 3, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005, kan de rechter, na een eerste onderzoek van de tenlastelegging, de procedure eveneens onderbreken in de omstandigheden zoals bedoeld in § 173, lid 2.
35. Volgens § 188, lid 4, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005, kunnen de openbaar aanklager en de beklaagde beroep instellen tegen de krachtens lid 1, onder a) tot en met f), en krachtens de leden 2 en 3 gegeven beslissing, dat naast de schorsing van de vervolging, ook schorsende werking heeft.
36. Volgens § 224, lid 1, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005 schorst de rechter de vervolging indien hij tijdens de hoofdzitting vaststelt dat zich een van de in § 173, lid 1, onder b) tot en met e), bedoelde omstandigheden heeft voorgedaan.
37. Volgens § 224, lid 2, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005 schorst de rechter de vervolging zelfs indien het niet mogelijk is om de beklaagde in kennis te stellen van de dagvaarding voor de hoofdzitting.
38. Volgens § 224, lid 3, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005 kan de rechter de procedure schorsen indien hij tijdens de hoofdzitting vaststelt dat de in § 173, lid 2, bedoelde omstandigheden zich hebben voorgedaan.

39. Volgens § 224, lid 4, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005, hervat de rechter de procedure indien de grond voor schorsing niet langer aanwezig is. **[Or. 19]**
40. Volgens § 224, lid 5, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005 kan de openbaar aanklager beroep instellen tegen de beslissing van de rechter tot schorsing van de vervolging of tot afwijzing van het verzoek om de vervolging voort te zetten.
41. Volgens § 224, lid 6, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005 schorst de rechter de vervolging indien hij van oordeel is dat een lagere wettelijke bepaling van algemene strekking waarvan de toepassing in de desbetreffende strafzaak doorslaggevend is voor de uitspraak over de schuld en de straf in strijd is met een hogere wettelijke bepaling van algemene strekking of met een internationaal verdrag, en leidt hij een procedure voor het grondwettelijk hof in. Het arrest van het grondwettelijk hof bindt deze rechter, evenals de overige gewone rechters.
42. Volgens § 224, lid 7, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing was tot en met 31 december 2005 schorst de rechter de vervolging indien hij het Hof [van Justitie van de Europese Unie] om een prejudiciële beslissing verzoekt.
43. Volgens § 564, lid 1, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing is sinds 1 januari 2006 hebben vervolgingen die zijn gestart voor de inwerkingtreding van de onderhavige wet en in het kader van die vervolgingen verrichte handelingen dezelfde werking als vervolgingen die zijn gestart en handelingen die zijn verricht overeenkomstig de onderhavige wet.
44. § 564, lid 3, van het wetboek van strafvordering in de versie die van toepassing is sinds 1 januari 2006 schrijft voor dat in zaken waarin een verwijzing naar de rechter in eerste aanleg is gelast vóór de inwerkingtreding van de onderhavige wet, de rechter in eerste aanleg de procedure voert overeenkomstig de tot dan toe geldende bepalingen. De gewone beroepsprocedure tegen een dergelijke beslissing wordt door de rechter in tweede aanleg gevoerd overeenkomstig de tot dan toe geldende bepalingen. Hetzelfde geldt indien een onbevoegde rechter de zaak aan een rechter in eerste aanleg heeft overgedragen met het oog op de uitvoering van de procedure.
45. Aangezien de beslissing om voornoemde persoon voor de rechter te brengen op 27 november 2000 is genomen, moet de rechter in eerste aanleg krachtens de wetwijziging de bepalingen volgen van wetboek van strafvordering nr.141/1961, dat van kracht was tot en met 31 december 2005.

III. De feiten

46. ST en andere personen, waaronder AB, werden strafrechtelijk vervolgd in een procedure die definitief werd afgesloten bij beslissing van de Okresný súd Bratislava III van 29 juni 2001, in de zaak 5T 119/00, die kracht van gewijsde heeft gekregen en uitvoerbaar is geworden. Volgens de Slowaakse wetgeving betreft het hier een definitieve beslissing, die het karakter van een beslissing ten gronde heeft en de gevolgen van een vrijspraak heeft. De beschikking tot onderbreking van de vervolging was gedeeltelijk ingegeven door de amnestie die op 3 maart [1998] werd verleend door de president van de regering van de Slowaakse Republiek, als vertegenwoordiger van de president van de Slowaakse Republiek.
47. Het belangrijkste gevolg van de wijzigingen die in 2017 werden goedgekeurd, te weten bij constitutionele wet nr. 71/2017 en de wijziging van de wet betreffende het grondwettelijk hof (wet nr. 72/2017), was het arrest van het grondwettelijk hof [OMISSIS] van 31 mei 2017, waarin het volgende was verklaard:
- „Resolutie nr. 570 van de nationale raad van 5 april 2017 tot intrekking van artikel V en artikel VI van het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 3 maart 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 55/1998, het besluit van de president van de regering van de Slowaakse Republiek van 7 juli 1998 tot verlening van amnestie, bekendgemaakt onder nummer 214/1998, en het besluit van de president van de Slowaakse Republiek tot verlening van gratie aan een beklaagde van 12 december 1997 [OMISSIS] [Or. 20] strookt met de grondwet van de Slowaakse Republiek.”
48. Op grond van deze nieuwe wetwijzigingen moest ook de definitieve beschikking tot onderbreking van de vervolging van ST en andere personen (waaronder AB) nietig worden verklaard.
49. De omstandigheden van de onderhavige zaak rechtvaardigen de uitvaardiging van een nationaal aanhoudingsbevel en een Europees aanhoudingsbevel. In de onderhavige zaak heeft de verwijzende rechter, op verzoek van de Krajská prokuratúra Bratislava een internationaal aanhoudingsbevel uitgevaardigd aangezien ST zich volgens informatie in de media (waarnaar de openbaar aanklager in zijn verzoek om een internationaal aanhoudingsbevel heeft verwezen) in Mali zou bevinden. Aangezien de verwijzende rechter niet over relevante gegevens met betrekking tot de verblijfplaats van ST beschikt en niet is uitgesloten dat ST zich op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie bevindt of zal bevinden, is de verwijzende rechter voornemens eveneens een Europees aanhoudingsbevel uit te vaardigen. Alvorens een dergelijk aanhoudingsbevel uit te vaardigen, moet hij, gelet op de rechtspraak van het Hof, echter ook een nationaal aanhoudingsbevel uitvaardigen, zonder hetwelk het Europees aanhoudingsbevel niet geldig is (zie bijvoorbeeld arrest van 1 juni 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385).

50. Aangezien de verwijzende rechter zich afvraagt of het beginsel *ne bis in idem* zich niet verzet tegen de uitvoering van een Europees aanhoudingsbevel, verzoekt hij het Hof om uitlegging.

IV. Juridische beoordeling

A. Toepasselijkheid van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

51. Het Handvest is van toepassing op de onderhavige zaak. Zie in dat verband de overwegingen van advocaat-generaal Kokott [in punt 29] in de conclusie van 30 maart 2017 in de zaak *Pušár*, C-73/16:

„Uit [artikel 51, lid 1, van het Handvest] volgt [...] dat de in de rechtsorde van de Unie gewaarborgde grondrechten toepassing kunnen vinden in alle situaties die door het Unierecht worden beheerst.¹ Zoals het Hof met name reeds in het arrest van 26 februari 2013, *Åkerberg Fransson*, heeft vastgesteld, impliceert dit dat het Handvest ook van toepassing is op sancties op het vlak van het fiscaal recht, voor zover het gaat om fiscaalrechtelijke voorschriften van het Unierecht.² Daarbij moet in het bijzonder worden gedacht aan de omzet- en de verbruiksbelasting. Maar ook bepaalde aspecten van directe belastingen zijn onderworpen aan het Unierecht, bijvoorbeeld binnen de werkingssfeer van punctuele harmonisatiemaatregelen³ of bij beperkingen van de fundamentele vrijheden⁴. In individuele gevallen staat het derhalve vaak aan de nationale rechter om na te gaan of het Handvest van toepassing is. Voor zover het Unierecht en het Handvest niet van toepassing zijn, zullen overigens vaak vergelijkbare vereisten voortvloeien uit artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna: ‚EVRM‘).

52. [Punt 30 van voornoemde conclusie:] „Met betrekking tot de onderhavige procedure volgt hieruit dat het gebruik van de bestreden lijst in het kader van de belastingheffing binnen de werkingssfeer van de richtlijn gegevensbescherming en het Handvest valt, terwijl op [Or. 21] strafrechtelijk gebied alleen het Handvest van toepassing is voor zover het gaat om vraagstukken die door het Unierecht worden geregeld.”

¹ Arresten van 26 februari 2013, *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, punt 19), en 17 december 2015, *WebMindLicenses* (C-419/14, EU:C:2015:832, punt 66).

² Arrest van 26 februari 2013, *Åkerberg Fransson* (C-617/10, EU:C:2013:105, punt 27).

³ Zie met name arrest van 22 oktober 2013, *Sabou* (C-276/12, EU:C:2013:678, punten 23 e.v.).

⁴ Arrest van 11 juni 2015, *Berlington Hungary e.a.* (C-98/14, EU:C:2015:386, punt 74 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

53. In artikel 51, waarin het toepassingsgebied van het Handvest is gedefinieerd, is in lid 1 vermeld dat de bepalingen van het Handvest „uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen, [gericht zijn] tot de lidstaten” en in lid 2 dat het Handvest „het toepassingsgebied van het recht van de Unie niet verder [uitbreidt] dan de bevoegdheden van de Unie reiken”. In dat verband heeft het Hof verduidelijkt dat „[o]m te bepalen of een nationale regeling het Unierecht ten uitvoer brengt in de zin van artikel 51 van het Handvest, [...] onder meer [moet] worden nagegaan of zij de uitvoering van een Unierechtelijke bepaling beoogt, wat de aard van deze regeling is en of zij niet andere doelstellingen nastreeft dan die waarop het Unierecht ziet, ook al zou die regeling dit recht indirect kunnen beïnvloeden, en of er een Unierechtelijke regeling bestaat die specifiek is voor deze materie of deze kan beïnvloeden” (arrest van 6 maart 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, punt 25).
54. Het lijkt geen twijfel dat het Unierecht in onderhavige zaak van toepassing is, aangezien kaderbesluit 2002/584 in casu van toepassing is.
55. In dat opzicht zij erop gewezen dat het kaderbesluit met de instelling van een vereenvoudigde en efficiëntere regeling voor de overlevering van personen die veroordeeld zijn of ervan verdacht worden strafbare feiten te hebben gepleegd, beoogt de justitiële samenwerking te vergemakkelijken en te bespoedigen, en daardoor bij te dragen tot de verwezenlijking van de opdracht van de Unie om een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te worden die berust op de hoge mate van vertrouwen die tussen de lidstaten moet bestaan, overeenkomstig het beginsel van wederzijdse erkenning (zie in die zin arresten van 26 februari 2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, punten 36 en 37, en 5 april 2016, Aranyosi en Căldăraru, C-404/15 en C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punten 75 en 76).
56. Daarnaast zijn ook het Handvest en richtlijn 2012/13 (betreffende het recht op informatie in strafprocedures) en richtlijn 2016/343 (betreffende de versterking van bepaalde aspecten van het vermoeden van onschuld en van het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn) van toepassing.

B. Eerste prejudiciële vraag

57. Met zijn eerste prejudiciële vraag wenst de verwijzende rechter te vernemen of het beginsel ne bis in idem zich verzet tegen [de uitvaardiging van] een Europees aanhoudingsbevel in de onderhavige zaak.
58. De verwijzende rechter merkt ten eerste op dat hoewel het op het eerste gezicht misschien lijkt alsof de gestelde vraag door de uitvoerende rechter had moeten worden voorgelegd en niet door de rechter van de uitvaardigende lidstaat, wat zou wijzen op een hypothetische vraag, dit niet het geval is.
59. Een Europees aanhoudingsbevel (EAB) moet altijd in verhouding staan tot de te verwezenlijken doelstelling. Datzelfde geldt wanneer de omstandigheden van de

zaak onder artikel 2, lid 1, van kaderbesluit 2002/584 vallen. Gelet op de ernstige gevolgen van de uitvoering van een EAB voor de vrijheid van de gezochte persoon en voor de beperking van het vrije verkeer, moet de uitvaardigende lidstaat bij de beslissing om al dan niet een EAB uit te vaardigen de noodzaak van uitvaardiging afwegen en dus ook rekening houden met eventuele belemmeringen voor de toekomstige uitvoering van het EAB. Het voorgaande blijkt ook duidelijk uit [punt 2.4, vierde alinea van] de mededeling van de Commissie, getiteld „Handboek voor het uitvaardigen van een Europees aanhoudingsbevel” (PB 2017, C-335, blz. 1): „De uitvaardigende rechterlijke autoriteiten moeten bovendien overwegen of andere maatregelen van justitiële samenwerking kunnen worden gebruikt in plaats van de uitvaardiging van een EAB. Andere rechtsinstrumenten van de Unie betreffende justitiële samenwerking in strafzaken bieden andere maatregelen die vaak doeltreffend, maar minder dwingend zijn (zie punt 2.5 van dit handboek).” [Or. 22]

60. Uit de rechtspraak van het Hof blijkt dat een van de controlemechanismen bij de uitvaardiging van een EAB het vereiste is een nationaal aanhoudingsbevel uit te vaardigen (arrest van 1 juni 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385). Indien een nationale rechter een EAB uitvaardigt zonder een nationaal aanhoudingsbevel uit te vaardigen, is het EAB derhalve niet geldig en kan het niet worden uitgevoerd.
61. Zoals het Hof in voornoemd arrest in herinnering heeft gebracht, omvat de regeling van het EAB op twee niveaus bescherming van de procedurele en grondrechten die de gezochte persoon moet genieten: de rechterlijke bescherming op het eerste niveau van de vaststelling van een nationale rechterlijke beslissing, en de bescherming die wordt gewaarborgd op het tweede niveau van de uitvaardiging van het Europees aanhoudingsbevel. Deze rechterlijke bescherming op twee niveaus ontbreekt in een situatie waarin voorafgaand aan de uitvaardiging van een EAB, door de nationale rechterlijke autoriteit geen beslissing, zoals de uitvaardiging van een nationaal aanhoudingsbevel, wordt gegeven waarop het EAB kan worden uitgevoerd.
62. De kern van de gestelde prejudiciële vraag is of een definitieve beslissing tot beëindiging van de strafrechtelijke vervolging (of een vrijspraak) altijd onder het beginsel *ne bis in idem* valt wanneer de beslissing is genomen op basis van een amnestieregeling die door een wetgevend orgaan is ingetrokken nadat de beslissing kracht van gewijsde heeft gekregen en wanneer in de nationale rechtsorde is bepaald dat de intrekking van een dergelijke amnestieregeling tot de nietigverklaring van beslissingen van overheidsinstanties leidt voor zover die beslissingen zijn vastgesteld en gemotiveerd op grond van de ingetrokken amnestieregeling, en dat zonder specifieke rechterlijke beslissing of gerechtelijke procedure.
63. Waar het geding om draait is dus de vraag of in de onderhavige zaak afbreuk kan worden gedaan aan het grondrecht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure te worden berecht of gestraft, zoals gewaarborgd door het Handvest,

door een nationaal mechanisme tot nietigverklaring van definitieve strafrechtelijke beslissingen, dat rechtstreeks door een wetgevend orgaan is vastgesteld, zonder rechterlijke beslissing en zonder enige participatie van de betrokken personen. Met andere woorden rijst de vraag, of het feit dat een wetgevend orgaan zichzelf „heeft betrokken” bij de beslissing over de schuld en de straf, in een situatie waarin dat mechanisme strookt met de nationale rechtsorde, in overeenstemming is met het Unierecht. Voorts rijst de vraag of, gelet op het Unierecht, een nationale rechter de intrekking van een amnestieregeling moet eerbiedigen die weliswaar in overeenstemming is met de nationale rechtsorde, maar indruist tegen het Unierecht.

C. Tweede prejudiciële vraag

64. Met zijn tweede prejudiciële vraag wenst de verwijzende rechter van het Hof te vernemen of richtlijn [2012/13] eveneens van toepassing is op een specifieke procedure die betrekking heeft op de intrekking van een amnestieregeling in de zin van „een nationaal mechanisme” tot intrekking van een amnestieregeling.
65. Artikel 2 [van richtlijn 2012/13], met als opschrift „Toepassingsgebied”, bepaalt: „Deze richtlijn geldt voor personen, vanaf het ogenblik waarop de bevoegde autoriteiten van een lidstaat hen ervan in kennis stellen dat zij ervan worden verdacht of beschuldigd een strafbaar feit te hebben begaan, tot de beëindiging van de procedure, dat wil zeggen, tot de definitieve vaststelling dat zij het strafbare feit al dan niet hebben begaan, met inbegrip van, indien van toepassing, de strafoplegging en de uitkomst in een eventuele beroepsprocedure.”
66. Artikel 3 [van richtlijn 2012/13], met als opschrift „Recht op informatie over rechten”, bepaalt in lid 1, onder c): „De lidstaten zien erop toe dat verdachten of beklaagden onverwijld informatie krijgen over ten minste de volgende procedurele rechten, zoals die van toepassing zijn op grond van het nationale recht, opdat deze rechten daadwerkelijk kunnen worden uitgeoefend: [...] het recht op informatie over de beschuldiging overeenkomstig artikel 6”. **[Or. 23]**
67. Artikel 6 [van richtlijn 2012/13], met als opschrift „Recht op informatie over de beschuldiging”, bepaalt in lid 4: „De lidstaten zien erop toe dat verdachten of beklaagden onverwijld in kennis worden gesteld van wijzigingen in de overeenkomstig dit artikel verstrekte informatie, indien dit nodig is om een eerlijk verloop van de procedure te waarborgen.”
68. Artikel 7 [van richtlijn 2012/13], met als opschrift „Recht op toegang tot de stukken van het dossier”, bepaalt in lid 1: „Wanneer een persoon in enige fase van de strafprocedure is aangehouden en gedetineerd, zien de lidstaten erop toe dat de stukken betreffende de zaak die in het bezit zijn van de bevoegde autoriteiten en die essentieel zijn om de rechtmatigheid van de aanhouding of de detentie overeenkomstig het nationale recht daadwerkelijk aan te vechten, ter beschikking worden gesteld van de aangehouden personen of hun advocaten.”

69. Voornoemde richtlijn is gebaseerd op artikel 82 VWEU, waarin het gaat om de minimumnormen die in de Europese Unie moeten worden toegepast. Er zij verwezen naar de overwegingen 9, 10 en 11 van de richtlijn:
70. „Artikel 82, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie voorziet in de vaststelling van minimumvoorschriften die in de lidstaten van toepassing zijn, ter bevordering van wederzijdse erkenning van vonnissen en rechterlijke beslissingen en van politie en justitie samenwerking in strafzaken met een grensoverschrijdende dimensie. Dat artikel verwijst naar ‚de rechten van personen in de strafvordering’ als een van de gebieden waarop minimumvoorschriften kunnen worden vastgesteld.”
71. „Gemeenschappelijke minimumvoorschriften moeten leiden tot meer vertrouwen in de strafrechtstelsels van alle lidstaten, dat op zijn beurt zou moeten leiden tot efficiëntere justitiële samenwerking in een klimaat van wederzijds vertrouwen. Dergelijke gemeenschappelijke minimumvoorschriften dienen ook op het gebied van informatie in strafprocedures te worden vastgelegd.”
72. „Op 30 november 2009 keurde de Raad een resolutie goed betreffende een routekaart ter versterking van de procedurele rechten van verdachten of beklaagden in strafprocedures (‚de routekaart’). In de routekaart, waarin een stapsgewijze benadering wordt voorgestaan, wordt opgeroepen tot de vaststelling van maatregelen met betrekking tot het recht op vertaling en vertolking (maatregel A), het recht op informatie over de rechten en informatie over de beschuldiging (maatregel B), het recht op juridisch advies en rechtsbijstand (maatregel C), het recht te communiceren met familie, werkgever en consulaire autoriteiten (maatregel D), en bijzondere waarborgen voor kwetsbare verdachten of beklaagden (maatregel E). In de routekaart wordt benadrukt dat de volgorde van de rechten slechts indicatief is en dat deze overeenkomstig de prioriteiten dus kan worden verlegd. De routekaart is bedoeld als een totaalpakket: pas wanneer alle onderdelen ten uitvoer zijn gelegd, zal het effect optimaal zijn.”
73. Deze richtlijn waarborgt de beklaagde in elke fase van de strafprocedure het recht om alle relevante informatie over de strafprocedure te ontvangen, voor zover die informatie nodig is om een billijke procedure te garanderen, alsook het recht op toegang tot het dossier, terwijl de nationale regeling inzake de positie van de partij in de procedure bij de nationale raad en in de procedure bij het grondwettelijk hof de partij verhindert haar fundamentele procedurele rechten uit te oefenen. In dat verband zij gewezen op het bijzondere karakter van de procedure met betrekking tot de regelmatigheid van een beslissing tot intrekking van een amnestieregeling, die eveneens de nietigverklaring van een individuele rechtshandeling met zich brengt, hetgeen de beschikking tot onderbreking van de strafrechtelijke vervolging in de onderhavige zaak ontegensprekelijk is. Daarom is de verwijzende rechter van oordeel dat de procedure tot intrekking van de amnestieregeling (zoals gevoerd door de nationale raad van de Republiek Slowakije en door het grondwettelijk hof van de Republiek Slowakije) onder voornoemde richtlijn valt en dat deze procedure derhalve „een fase van de strafprocedure” in de zin van

richtlijn [2012/13] vormt, terwijl de nationale regeling de grondrechten in de zin van die richtlijn niet waarborgt. **[Or. 24]**

74. In zijn arrest van 21 oktober 2015, Frisancho Perea tegen Slowakije [OMISSIS], heeft het Europees Hof voor de rechten van de mens kritiek geuit op de procedure inzake een individueel constitutioneel beroep, die plaatsvond zonder dat de betrokken personen partij waren bij de procedure voor het grondwettelijk hof van de Slowaakse Republiek. Het is precies naar aanleiding van dat arrest dat de wijziging van zákon č. 38/1993 Z.z o Ústavnóm súde (wet nr. 38/1993 betreffende het grondwettelijk hof) werd goedgekeurd, waarbij betrokken personen soortgelijke procedurele rechten toegekend kregen als de partijen bij de procedure.

D. Derde prejudiciële vraag

75. Met zijn derde prejudiciële vraag wenst de verwijzende rechter van het Hof te vernemen of bepalingen van het nationaal recht die het onderzoek van het grondwettelijk hof beperken tot de loutere kwestie van overeenstemming met de nationale wetgeving, verenigbaar zijn met de door het EVRM en het Handvest gewaarborgde grondrechten, maar vooral met het beginsel van loyale samenwerking (dat voortvloeit uit artikel 4, lid 3, VWEU), aangezien die verplichting volgens deze bepaling wordt geacht eveneens te gelden in de onderlinge betrekkingen tussen de lidstaten en de Unie (zie advies 2/13 van het Hof, EU:C:2014:2454, punt 202).
76. De verwijzende rechter is eveneens van oordeel dat het „nationale mechanisme” tot intrekking van een amnestieregeling eventueel in strijd zou kunnen zijn met het evenredigheidsbeginsel, en in het bijzonder met het doeltreffendheidsbeginsel, dat de procedurele autonomie van de lidstaten bij de vaststelling van nationale wettelijke bepalingen beperkt.

E. Noodzaak van een spoedprocedure

77. Aangezien het hier een zaak betreft die betrekking heeft op een Europees aanhoudingsbevel, vraagt de verwijzende rechter het Hof om artikel 107 van het Reglement voor de procesvoering toe te passen en om het verzoek volgens de prejudiciële spoedprocedure te behandelen. De verwijzende rechter refereert eerst en vooral aan artikel 17, lid 1, van kaderbesluit 2002/584, waarin is bepaald dat „Europese aanhoudingsbevelen [...] met spoed [worden] behandeld en ten uitvoer gelegd.”
78. Overeenkomstig de aanbevelingen van het Hof [aan de nationale rechterlijke instanties over het aanhangig maken van prejudiciële procedures] (PB 2016, C 439, blz. 1) zal het dossier van de bij de verwijzende rechter aanhangige strafzaak via de minister van Buitenlandse en Europese Zaken van de Slowaakse Republiek worden overgelegd.

Okresný súd Bratislava III

11 mei 2020

[ondertekening]

WERKDOCUMENT